

V Budapešti diváci uvidia slovenské filmy z trezoru

Maďarskí diváci budú mať v priebehu marca a apríla unikátnu príležitosť. V súvislosti s nadchádzajúcim 20. výročím Novembra 1989 uvidia slovenské trezorové filmy, ktoré pre nich v cykle *Filmy z trezoru* pripravil Slovenský inštitút v Budapešti v spolupráci so Slovenským filmovým ústavom (SFÚ). Prvá projekcia cyklu sa uskutoční 16. marca 2009 v priestoroch budapeštianskeho Slovenského inštitútu.

V cykle *Filmy z trezoru* sa budú premietat' slovenské snímky, ktoré sa do roku 1990 nesmeli v slovenských a českých kinách z ideologických dôvodov vôbec premietat' alebo ich premietanie bolo po krátkom čase zakázané. „*Cyklus Filmy z trezoru je súčasťou podujatí organizovaných Slovenským inštitútom v Budapešti k 20. výročiu Novembra 1989. Jeho zámerom je sprostredkovať návštevníkom inštitútu predovšetkým z radov študentov slovakistiky, ale aj ďalším záujemcom umeleckú a dokumentárnu reflexiu života našej spoločnosti do roku 1989 a zároveň poukázať na zasahovanie moci do slobody umeleckej tvorby ako na smutný atribút tohto obdobia,*“ hovorí o zámeroch podujatia Milan Kurucz, riaditeľ Slovenského inštitútu v Budapešti.

V programe cyklu sa bude počas piatich večerov premietat' päť krátkych a päť celovečerných filmov. Z krátkych dokumentárnych filmov diváci uvidia snímky *Obec plná vzdoru* Ladislava Kudelku, *Dáma v čiernom* Miroslava Horňáka, *Fotografovanie obyvateľov domu* Dušana Trančíka, *Tam a späť* Fera Feniča a *Tryzna* režisérskej trojice Peter Mihálik, Vlado Kubenko a Dušan Trančík, z celovečerných hraných filmov sú do cyklu zaradené snímky *Dovidenia v pekle, priatelia* Juraja Jakubiska, *Pieseň o sivom holubovi* Stanislava Barabáša, *Volanie démonov* Andreja Lettricha, *Kým sa skončí táto noc* Petra Solana a *Ja milujem, ty miluješ* Dušana Hanáka, pričom premietat' sa budú v kombinovaných blokoch jeden krátky a jeden celovečerný film. „*Pri výbere filmov sme sa snažili obsiahnuť čo najdlhší časový úsek do roku 1989, pričom sme sa usilovali o žánrovú pestrosť od psychologickéj drámy, cez detektívku až po komédiu. Chceme maďarským divákovi predstaviť aj snímky, ktoré sa zatiaľ na retrospektívnych prehliadkach slovenských filmov v Maďarsku nepremietali,*“ vysvetľuje Milan Kurucz.

Úvodná projekcia cyklu sa uskutoční v pondelok 16. marca 2009. Vo filmovom bloku sa odpremieta krátky dokumentárny film *Obec plná vzdoru* Ladislava Kudelku o rehabilitácii viacerých občanov Nižnej Šuňavy, ktorá trpela útlakom v roku 1950, z celovečernej tvorby sa predstaví film Juraja Jakubiska *Dovidenia v pekle, priatelia*, bizarný príbeh o skupine čudáckych ľudí, ktorý v narážkach reaguje aj na národné témy. Súčasťou prvej projekcie bude tiež prednáška generálneho riaditeľa Slovenského filmového ústavu (SFÚ), Petra Dubeckého na tému trezorových filmov. Aj každá z nasledujúcich projekcií cyklu bude formou lektorského úvodu doplnená o základné informácie o premietanom diele, jeho tvorcovi, ale aj o jeho peripetiách s cenzúrou. Cyklus ukončí projekcia naplánovaná na 27. apríla 2009.

Program cyklu Filmy z trezoru:

(miesto konania – Slovenský inštitút Budapešť)

- 16.3.** Obec plná vzdoru (1969, r. L. Kudelka)
Dovidenia v pekle , priatelia (1990, r. J. Jakubisko)
- 23.3.** Dáma v čiernom (1963, r. M. Horňák)
Pieseň o sivom holubovi (1961, r. S. Barabáš)
- 30.3.** Fotografovanie obyvateľov domu (1968, r. D. Trančík)
Volanie démonov (1967, r. A. Lettrich)
- 6.4.** Tryzna (1969, r. P. Mihálik, V. Kubenko, D. Trančík)
Kým sa skončí táto noc (1965, r. P. Solan)
- 27.4.** Tam a späť (1980, F. Fenič)
Ja milujem, ty miluješ (1980, r. Dušan Hanák)